

de nieuwe heulbank kwam in het zuiden dus alleen het woord *blok* nog in aanmerking om als deel van de benaming te fungeren: *heulblok*. De scheiding van snijbank en heulbank tot twee afzonderlijke grootheden leverde onder nog steeds werkzame invloed vanuit het zuidwesten al spoedig de naam *snijpaardje* voor het eerste, terwijl door de evolutie naar een hoger niveau de naam *heulblok* plaats moest maken voor *heulbank*. Naar het noorden toe, in het stroomgebied van de IJssel en hogerop, bleef de naam *blok* in zwang: *klompenblok*. De oude relatie tot het blokmes laat daar tot heden haar sporen na, zoals enkele malen in het oosten nog *klompenpaol* naast *paolmes* te noteren valt. In dit verband is vermeldenswaard, dat F 115 de naam *klompenblok* geeft bij vraag 3. Men merkt op, dat daaraan het *gladmakersmes* (= *het fijnmes*) vastzit. Voor de heulbank geeft men de naam *boorbanke*. Ik ben geneigd te veronderstellen, dat de oude heulbanknaam hier voortleeft in de benaming van het snijblok.

De heulbank kan, ook al omdat haar geografische verbreiding beperkter is, moeilijk ouder zijn dan het paalmes. In dat geval immers had het zuiden ongetwijfeld een aantal malen „heulpaal” moeten opleveren. Wel dient erkend te worden, dat de verhouding tussen *paal* en *paardje* problematisch is, zeker als men aanneemt, dat het schrappaardje aan het paalmes is voorafgegaan. Waarom heet het paalmes dan niet „paardmes”? *Afpaarmes* van Beek en Donk kan daaruit met zijn aa niet verklaard worden; dat zou dan zeker een è moeten zijn. Voor een antwoord zij verwezen naar kaart 18 sub F.

Een andere grote vlek die om enige opmerkingen vraagt is die van *boorbank*. Ongetwijfeld is het een jong woord. Hierboven troffen we het zelfs voor de Pfalz aan. Merkwaardiger dan *boorbank* is *boorblok*. Moet dit beoordeeld worden als randverschijnsel van een *boorbank*-expansie? Of eerder als een modernisering van een oude *blok*-benaming? Voor een *boorbank*-expansie is weinig te zeggen. Daarvoor komen woorden van dit type te zeer verspreid voor. Ik neem daarom liever aan, dat er wel enige Hollandse invloed zal zijn geweest, die ook beslist in het gebied van de Veluwe, het dal van de IJssel en Friesland zwakker zal hebben gewerkt dan in de beide Hollanden en West-Brabant, maar die toch niet op te vatten is als een uitsluitend langs geografische banen oprukkend verschijnsel. *Boorbank* is misschien ook verticaal verbreid, van boven af. M 9 en M 46 geven de naam *holbank* op, maar blijken ook *boorbank* te kennen. L 289 schrijft: *boorbank later ook heulbank*. Als dit betekent, dat *boorbank* ter plaatse de oudste naam is, dan is de gedachte aan